

**BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA
w SZCZECINIE**

ul. Szymanowskiego 2, 71-416 Szczecin
tel. (0-91) 42 21 055, 42 45 739, fax 42 24 771
e-mail: bppm@um.szczecin.pl

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO**

„Pogodno - Reymonta” w Szczecinie

AUTOR OPRACOWANIA :

mgr Jolanta Wiśniewska

**KIEROWNIK ZESPOŁU INŻYNIERII
I OCHRONY ŚRODOWISKA:**

inż. Bogdan Kosmowski

PROJEKTANT PLANU:

**mgr inż. arch. Agnieszka Romańczyk
mgr inż. arch. Zofia Fiuk – Dymek
mgr inż. arch. Anna Sokołowska**

DYREKTOR BIURA:

mgr inż. arch. Anna Nawacka – Górzeńska

Szczecin, BPPM, grudzień 2017

Oświadczenie

Oświadczam, że ukończyłam jednolite studia magisterskie na kierunku: geografia morza, posiadam ponad 5 – letnie doświadczenie w pracach zespołów opracowujących prognozy oddziaływania na środowisko oraz sporządziłam samodzielnie ponad 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.

mgr Jolanta Wiśniewska

1. STRESZCZENIE	5
2. WPROWADZENIE	5
2.1. METODA SPORZĄDZENIA PROGNOZY	6
2.2. STOPIEŃ SZCZEGÓŁOWOŚCI PROGNOZY	6
2.3. PRZEDMIOT I CELE PLANU ORAZ POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	7
2.4. TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	7
3. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA	8
3.1. STAN ZASOBÓW ŚRODOWISKA	8
3.1.1. <i>Morfologia</i>	8
3.1.2. <i>Warunki geologiczne i hydrogeologiczne</i>	8
3.1.3. <i>Wody powierzchniowe</i>	8
3.1.4. <i>Warunki klimatyczne</i>	8
3.1.5. <i>Zanieczyszczenie powietrza i hałas</i>	9
3.1.6. <i>Szata roślinna</i>	10
3.1.7. <i>Świat zwierzęcy</i>	12
3.1.8. <i>Walory krajobrazowe, dziedzictwo kulturowe i historyczne</i>	12
3.1.9. <i>Zasoby naturalne</i>	13
3.2. INTEGRALNOŚĆ EKOLOGICZNA OBSZARU	13
3.3. OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE	13
3.4. ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA	14
3.5. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI PLANU	14
4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PLANU	14
CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM I SPOSOBY ICH UWZGLĘDNIENIA	14
5. ANALIZA I OCENA POTENCJALNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	15
5.1. POWIERZCHNIA ZIEMI	15
5.2. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	15
5.3. KLIMAT	15
5.4. KLIMAT AKUSTYCZNY I ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA	15
5.5. SZATA ROŚLINNA, ŚWIAT ZWIERZĘCY, RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	16
5.6. KRAJOBRAZ	17
5.7. ZASOBY NATURALNE	17
5.8. ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE	17
5.9. ZDROWIE I WARUNKI ŻYCIA LUDZI	19
5.10. OBSZAR NATURA 2000 I JEGO INTEGRALNOŚĆ	19
5.11. POWIERZCHNIOWE FORMY OCHRONY PRZYRODY	20
6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA	20
6.1. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	20
6.2. IDENTYFIKACJA ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ	20

6.3. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIA	21
7. DZIAŁANIA ZAPOBIEGAWCZE.....	21
7.1. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE I OGRANICZANIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	21
7.2. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	22
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE	22
9. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU.....	23
10. PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	23
11. LITERATURA I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	24

1. Streszczenie

Niniejsza prognoza dotyczy części osiedla Pogodno o powierzchni ok. 85,85 ha.

Przedmiotem planu są tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, tereny usług wolno stojących oraz wbudowanych, tereny usług oświaty, teren usług sportu i rekreacji, tereny zieleni urządzonej, część al. Wojska Polskiego, ul. Mickiewicza, ul. Traugutta oraz układ komunikacyjny osiedla Pogodno, a także obiekty i sieci infrastruktury technicznej.

Głównym celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Pogodno – Reymonta” jest uporządkowanie i utrzymanie historycznego układu urbanistycznego osiedla Pogodno, ochrona konserwatorska obiektów historycznych.

W planie ustalone zostały zasady zabudowy i zagospodarowania terenów, w sposób zapewniający prawidłowe ukształtowanie przestrzeni, która będzie tworzyć wraz z istniejącym zagospodarowaniem harmonijną całość. Działania te pozwolą na ochronę historycznego układu urbanistycznego tej części dzielnicy Pogodno.

Realizacja ustaleń analizowanego planu, ze względu na znaczne antropogeniczne przekształcenie terenu, nie spowoduje znaczących zmian w istniejącej zieleni oraz strukturze gatunkowej zwierząt. Plan nie ustala takich zmian przestrzennych i inwestycji, które mogłyby zagrozić znajdującej się tu roślinności oraz bytującym przedstawicielom fauny.

Ustalenia planu wykluczają możliwość usytuowania w jego granicach obiektów i usług, które mogłyby wpłynąć niekorzystnie na jakość życia mieszkańców i ich zdrowie.

2. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku (Dz.U.2017 poz. 730 z późn. zm.) projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządza się wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko. Jest to wykonanie obowiązku, jaki nakłada art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2017 r. poz. 1405).

Jako akt prawa miejscowego plan zagospodarowania przestrzennego pełni funkcję regulacyjną, ustanawiając przeznaczenie terenów na określone cele i ustalając zasady ich zagospodarowania, godząc jednocześnie interes publiczny reprezentowany przez samorząd lokalny i inne instytucje publiczne, w tym przypadku konserwatora zabytków oraz interesy indywidualne mieszkańców, przedsiębiorców i innych jednostek. Ustalenia planu muszą również umożliwiać spełnienie wymagań ochrony zasobów i funkcjonowania środowiska.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko ustaleń planu ma na celu zidentyfikowanie potencjalnych zmian, jakie mogą wystąpić w środowisku w związku z realizacją przewidzianych w przedmiotowym planie zamierzeń oraz późniejszym wykorzystywaniem powstałych obiektów i infrastruktury. Prognoza zatem, z samej swojej istoty, zawiera ocenę hipotetyczną, opartą bardziej na prawdopodobieństwie, niż na konkretnych wyliczeniach dla realizowanych w przyszłości zamierzeń. Należy również pamiętać, że ocena wpływu i zmian środowiskowych spowodowanych realizacją ustaleń planu jest zadaniem obciążonym wysokim stopniem niepewności, a zakres i oddziaływanie zmian może nie być zależne bezpośrednio od propozycji planu.

Niniejszy dokument pełni rolę informacyjną i ostrzegawczą w stosunku do późniejszych etapów realizacji inwestycji. Wskazuje jakie problemy z zakresu ochrony środowiska muszą być w ich trakcie brane pod uwagę, a także sygnalizuje możliwość wystąpienia zagrożeń w przyszłości. Zagrożenia te mogą wcale nie wystąpić lub mieć inny (łagodniejszy) charakter, o ile podjęte zostaną odpowiednie działania zapobiegawcze już na etapie realizacji przewidzianych planem przedsięwzięć.

Podstawowym celem prognozy jest określenie, analiza i ocena skutków, które mogą wyniknąć z projektowanego przeznaczenia terenów dla wszystkich komponentów środowiska i zdrowia ludzi. Prognoza może również wskazywać preferowane z perspektywy ochrony środowiska sposoby realizacji postanowień planistycznych, których nie można zawrzeć w ustaleniach planu ze względu na jego specyfikę prawną.

2.1. Metoda sporządzenia prognozy

W trakcie sporządzania prognozy uwzględniono wymagania wynikające z ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2017 r. poz. 1405). W prognozie skupiono się na opisanu wszystkich aspektów wymienionych w powyższej ustawie w odniesieniu do projektu planu, który uwzględnia wymagania zapisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2017 poz. 730 z późn. zm.).

Prognoza sporządzona została w formie opisowej. Zawiera charakterystykę poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, najistotniejszych ustaleń planu przedstawionych z perspektywy ochrony środowiska oraz potencjalne skutki jakie mogą mieć miejsce w wyniku realizacji planu.

2.2. Stopień szczegółowości prognozy

Zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Szczecinie (pismo PS.NZ/400-0169/867/11). Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie (pismo WOOŚ.OSZP.610.267.2011.AM) nie złożył wniosków do projektu planu, stwierdzając jednocześnie, iż w granicach terenu objętego planem nie stwierdzono obszarów objętych ochroną w rozumieniu art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody

(Dz. U. z 2016 r. poz.2134 ze zm.), a także, iż przedmiotowy obszar jest obszarem zurbanizowanym.

Prognoza wypełnia również zapisy art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

2.3. Przedmiot i cele planu oraz powiązania z innymi dokumentami

Teren objęty przystąpieniem do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Pogodno - Reymonta” w Szczecinie obejmuje powierzchnię ok. 85,85 ha i stanowi część dzielnicy Pogodno. Teren ten jest ograniczony od północy al. Wojska Polskiego i ul. Unii Lubelskiej, od wschodu ul. Traugutta, od południa ul. Mickiewicza, od zachodu terenami ogródków działkowych oraz terenami szpitala klinicznego przy ul. Unii Lubelskiej.

Z wnioskiem o realizację prac planistycznych na tym obszarze zwróciła się Rada Osiedla Pogodno, uzasadniając go koniecznością uporządkowania struktury funkcjonalno – przestrzennej w tym uwzględnienia przestrzeni publicznych niezbędnych dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, przez co poprawiona zostanie jakość ich życia.

W planie ustalono zasady zabudowy i zagospodarowania terenów, w sposób zapewniający prawidłowe ukształtowanie przestrzeni, która będzie tworzyć wraz z istniejącym zagospodarowaniem harmonijną całość. Działania te pozwolą na ochronę historycznego układu urbanistycznego części dzielnicy Pogodno.

W części obszaru objętego granicami planu „Pogodno – Reymonta” obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego „Z.36” (Uchwała Nr XLIII/542/98 Rady Miasta Szczecina z dnia 23 lutego 1998 r.), którego ustalenia stracą moc wraz z uchwaleniem planu „Pogodno – Reymonta”.

2.4. Trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Podczas opracowywania niniejszej prognozy nie napotkano żadnych trudności ani luk we współczesnej wiedzy. Ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu, oparta została na dobrze udokumentowanych źródłach, a realizacja ustaleń planu będzie dokonywana z wykorzystaniem najlepszych dostępnych technik (BAT).

3. Analiza i ocena stanu środowiska

3.1. Stan zasobów środowiska

3.1.1. Morfologia

Analizowany teren położony jest we wschodniej części mezoregionu fizycznogeograficznego Wzniesienia Szczecińskie, należącego do makroregionu Pobrzeże Szczecińskie, stanowiącego fragment Pobrzeży Południowobałtyckich. Wzniesienia Szczecińskie obejmują również Wzgórza Warszawskie, a w podziale na mniejsze jednostki, obszar opracowania znajduje się w obrębie Równiny Gumienickiej.

Rzeźba terenu i podłoże obszaru są wynikiem akumulacyjnej działalności lądolodu oraz erozyjnej działalności wód roztopowych w plejstocenie. Wysokości bezwzględne kształtują się tutaj średnio na poziomie 30 – 45 m n.p.m. Lokalne obniżenie występuje w obszarze ogrodów działkowych oraz placu Jakuba Wujka (gdzie wysokości kształtują się na poziomie ok. 25 m n.p.m).

Nie występują tutaj procesy morfodynamiczne.

3.1.2. Warunki geologiczne i hydrogeologiczne

W obrębie omawianego obszaru występują plejstocenyjskie utwory akumulacji lodowcowej. Są to zalegające grunty spoiste: gliny piaszczyste, gliny pylaste, pyły i pyły piaszczyste oraz piaski gliniaste. Występują tu również różnoziarniste piaski, które zalegają rozczłonkowanymi, niewielkimi, nieregularnymi płatami. W obszarze tym utwory piaszczyste i spoiste tworzą układ mozaikowy i wzajemnie się przewarstwiają.

Na całym obszarze poziom wody gruntowej występuje poniżej 5 m p.p.t.

3.1.3. Wody powierzchniowe

Na terenie objętym opracowaniem nie występują wody powierzchniowe.

3.1.4. Warunki klimatyczne

Czynnikami kształtującym klimat Szczecina są warunki fizjograficzne. Elementami mającymi tu szczególnie wpływ jest obecność jez. Dąbie, doliny rz. Odry oraz trzech wysoczyzn, tj. Wzgórz Warszawskich, Wzgórz Bukowych i Wału Bezleśnego, a także trzech kompleksów leśnych puszc: Wkrzańskiej, Bukowej i Goleniowskiej.

Klimat Szczecina i jego okolic jest stosunkowo łagodny i wilgotny. Charakteryzuje go krótka łagodna zima, krótkie ciepłe lato i długie okresy przejściowe. Charakterystyczną cechą klimatu szczecińskiego jest niestałość pogody, głównie z powodu częstego przemieszczania się układów niżowych, zwłaszcza w okresach późnojesiennych, zimowych i wczesnowiosennych.

Na omawianym obszarze wyróżniono 2 typy warunków bioklimatycznych:

- teren zabudowy jednorodzinnej z ogrodami przydomowymi o bardzo dobrych warunkach biotopoklimatycznych; lokalnie występuje ograniczone przewietrzanie – przy koncentracji zabudowy i zieleni wysokiej,
- teren obejmujący całą zachodnią część obszaru, głównie ogrodów działkowych, o słabych warunkach biotopoklimatycznych ze względu na możliwość występowania inwersji termicznej powietrza oraz okresowej zwiększonej wilgotności powietrza.

3.1.5. Zanieczyszczenie powietrza i hałas

Stan jakości powietrza na obszarze opracowania przedstawia tab.1., sporządzona na podstawie danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie (pismo WM.7016.1.63.4.2017.MBU).

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń powietrza według powyższych danych nie zostały przekroczone.

Tab. 1. Stan jakości powietrza w obszarze planu (opracowanie własne na podstawie pisma WIOŚ)

Obszar	dwutlenek siarki (SO ₂)	dwutlenek azotu (NO ₂)	pył zawieszony PM10	tlenek węgla (CO)	ołów (Pb) w pyle PM10	pył zawieszony PM2,5	benzen (C ₆ H ₆)
dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń (µg/m ³)	20,0	40,0	40,0	-	0,5	-	5,0
Teren objęty granicami planu „Pogodno - Reymonta” (µg/m ³)	4,5	16,0	30,0	220,0	0,008	20,0	1,1

Stan czystości powietrza na tym terenie jest wynikiem akumulacji emisji, której źródłem jest ruch komunikacyjny i emisja niska, rozproszona pochodząca z palenisk domowych. W obszarze planu znajdują się główne arterie komunikacyjne miasta: ul. Mickiewicza, al. Wojska Polskiego, Traugutta. Ponadto omawiany teren jest osiedlem z gęstą zabudową mieszkaniową, gdzie odbywa się znaczny ruch komunikacyjny z/do domów, mieszkań. Znaczny wpływ na stan powietrza ma również emisja niska, pochodząca ze spalania paliw w indywidualnych kotłach grzewczych. Potwierdza to zawartość dwutlenku siarki w powietrzu oraz pyłu zawieszonego PM10, natomiast wpływ transportu odznacza się obecnością tlenków azotu i pyłu zawieszonego.

W obszarze planu występują tereny podlegające ochronie akustycznej w rozumieniu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Wg mapy akustycznej występują przekroczenia obowiązujących norm głównie wzdłuż ul. Mickiewicza i al. Wojska Polskiego, gdzie dodatkowo na poziom hałasu wpływa komunikacja tramwajowa oraz wzdłuż ul. Traugutta. Przekroczenia te

występują zarówno w porze dziennej jak i nocnej, osiągając wartość przekroczenia maksymalnie 6 dB w ciągu dnia i 1 dB w nocy.

3.1.6. Szata roślinna

Zarośla i spontaniczny podrost drzew

Na terenie Pogodna, rejon ul. Unii Lubelskiej, skupienia krzewów oraz podrost samosiejek drzew występują zaledwie w kilku miejscach. Największa ich koncentracja znajduje się na skarpach zagłębionego nieckowato terenu rozległego, zaniedbanego boiska, obecnego przy wymienionej wyżej ulicy. Rosną tu zwłaszcza klony jesionolistne i jabłonie, młode dąbki, klon polny, a towarzyszą im czereśnie i głogi.

Zbiorowiska ruderalne

W charakteryzowanej części Szczecina tereny zajęte przez roślinność ruderalną występują w kilku rejonach, zajmując tam stosunkowo rozległe powierzchnie. Miejscem takim jest m.in. zaniedbany plac sportowy położony przy ul. Unii Lubelskiej, naprzeciwko szpitala klinicznego. Obok zarośli miejscami obficie występuje tu jedna z amerykańskich nawłoci, częsta jest lucerna, bluszcz kurdybanek, rośnie mydlnica lekarska, żmijowiec i ostrzeń pospolity. Na piaszczystych skrawkach terenu roślinność nawiązuje do muraw; są tu m.in. kostrzewy, pięciornik srebrny, bylica polna, rogownica pięciopręcikowa i wiosnowka, trafiają się kocanki piaskowe i rozchodnik wielki.

Zieleń parkowa

Tereny z różnymi gatunkami drzew, zwłaszcza starszymi i dorodnymi oraz krzewami, posiadające charakter zieleni parkowej, stanowią stosunkowo nieduże powierzchnie w kilku miejscach na badanym obszarze. Najważniejszą stanowi park im. Romana Łyczewka, położony przy Alei Wojska Polskiego. Występuje tu wiele dorodnych, starszych okazów drzew, zwłaszcza buków, ale też dębów, lip, klonów zwyczajnych. Trafia się świerk, jest na skraju kilka okazów topoli białej, grupa grabów, klon jesionolistny. Krzewy występują tylko na części powierzchni, w paru skupieniach. Rośnie tu śnieguliczka biała, forsycja, wiciokrzew (suchodrzew), tawuły, bez lilak. Runo jest stosunkowo ubogie, z racji znacznego ocienienia podłoża przez zwarte korony drzew.

Tereniem o charakterze parkowym, z racji obecności grupy starych, dorodnych drzew, jest okrągły skwer zajmujący centrum placu J. Wujka. W okrągłym zagłębieniu terenu rośnie grupa okazałych dębów, występuje też jawor, kasztanowce, jesion. Wokoło posadzono niedawno modrzewie. Krzewów jest mało, jedynie kępa derenia. Pomiędzy wytyczonymi alejkami z kilkoma ławkami obecna jest roślinność głównie o charakterze ruderalnym. Dopełnieniem zieleni placu jest jego otoczenie. W przyległych ogrodach rośnie wiele gatunków pięknych, starych drzew, podobnie przy niektórych dochodzących tu ulicach.

Trawniki

Zieleń urządzona w postaci powierzchni pokrytej trawiastą runią, regularnie strzyżoną, nie zajmuje obecnie dużych powierzchni na opisywanym terenie. Trawniki występują głównie przy takich obiektach, jak niektóre szkoły lub inne instytucje, a niewielkie fragmenty czasami przy wielorodzinnych domach mieszkalnych.

Ogrody przydomowe

Ta forma zieleni dominuje pod względem powierzchni i znaczenia w szacie roślinnej opisywanego fragmentu Szczecina. Ogrody nie tylko otaczają domy jednorodzinne, ale także towarzyszą zabudowie szeregowej, jak również występują na zapleczu wielorodzinnych bloków mieszkalnych. Na zapleczu wąskich ulic, takich jak ul. Okrzei, Libelta, Reymonta, jest to jedyny typ zieleni. Podobnie jest przy większości ulic wokół placu J. Wujka i w rejonie ul. Sabały. Ogrody są bardzo zróżnicowane – począwszy od zadbanych, nowoczesnych ogródków, z trawnikiem, krzewami iglastymi i modnymi bylinami, przez starego typu ogrody z kwiatami, warzywami i drzewami oraz krzewami owocowymi, po powierzchnie zaniedbane – z zanikającymi gatunkami uprawnymi, wypieranymi przez roślinność ruderalną.

Ogrody działkowe

Ogrody działkowe to specyficzna forma zieleni. Niewielkie parcele, najczęściej regularnie rozmieszczone, mają zarówno uprawę warzyw, jak też kwiatów oraz krzewy i drzewka owocowe oraz ozdobne, niekiedy trawniki i „iglaki”. Nieodłącznym elementem działki jest też altana, która bywa bardzo różnaita – od niedużej budki, głównie na narzędzia ogrodnicze, po murowane domki. Na terenie omawianej części Pogodna występuje jedna, rozległa powierzchnia zajęta przez tę formę zieleni urządzonej – Pracownicze Ogrody Działkowe im. gen. W. Sikorskiego. Znajdują się one pomiędzy ul. Mickiewicza, Brzozowskiego i Okrzei, sięgając po ul. Szenwalda.

Szpalery drzew

Okazałe szpalery drzew, głównie lip, występują na omawianym terenie jedynie przy głównych, szerokich ulicach z liniami tramwajowymi – na ul. Mickiewicza, gdzie przerzedzone ich rzędy obecne są przy chodnikach. Występujące tu lipy nie są szczególnie wiekowe, ale zdrowe, gęsto rosnące i tworzą wartościowy element zieleni miasta. Przy chodnikach na Alei Wojska Polskiego są szpalery dębów, głównie czerwonych. Drzewa te są okazałe, zdrowe i piękne. Mimo, że szpaler po stronie z parkiem im. R. Łyczynka ma miejscami luki oraz brak jest drzew na pewnym odcinku ulicy, to dęby te stanowią jedno z cenniejszych zadrzewień przyulicznych Pogodna.

Kilka mniejszych przedwojennych ulic zostało obsadzonych drzewami, z których część zachowała się do dzisiaj. Drzewa o których mowa rosną przy ul. Ostrawickiej, Siemiradzkiego (robinie akacjowe). Na szczególną uwagę zasługują te na ul. Krasickiego. Rosną tu okazałe, stare platany, z których niektóre okazy mają imponujące rozmiary. Całość tego nasadzenia zasługuje na zachowanie i staranną opiekę, ze względu zarówno na wartość przyrodniczą, jak też historyczną i krajobrazową.

Pomnikowe i wartościowe okazy drzew

W omawianej części miasta występuje wiele okazów drzew, które zasługują na ochronę, ze względu na wiek, rozmiary i wartość przyrodniczą. Niekoniecznie posiadają one wymiary godne pomnika przyrody, jednak ich wartość historyczna czy krajobrazowa jest szczególnie duża w dzielnicy.

Do cennych grup drzew i ich pojedynczych okazów zasługujących na ochronę, należą m.in. stare osobniki buków odmiany purpurowej, dębów oraz lip i drzew iglastych, jak cisy – obecne w ogrodach przy starych domach wokół placu J. Wujka. Urozmaicone gatunkowo starsze okazy drzew występują też w wielu innych ogrodach przy przedwojennych domach.

Mają one nie tylko wartość przyrodniczą; wskazują też, jaka moda panowała przy urządzaniu zadrzewień wokół willi około sto lat temu. Do interesujących okazów należą m.in. świerki serbskie, których dorodne okazy stwierdzono w kilku miejscach, jak np. przy ul. Przerwy-Tetmajera. Dość częste są stare daglezje, chociaż czasami ich okazy zostały w ostatnich latach okaleczone, poprzez ścięcie całego wierzchołka, jak np. w ogrodzie na zapleczu ul. Libelta, podobnie jak okaleczono modrzew rosnący w ogrodzie między ul. Traugutta i Grzegorza z Sanoka.

W niektórych ogrodach są okazy innych interesujących gatunków, jak np. sosny czarnej przy ul. Krasickiego, starej magnolii przy ul. Skłodowskiej-Curie.

3.1.7. Świat zwierzęcy

Charakteryzowany obszar jest terenem typowo miejskim, intensywnie zurbanizowanym, przy czym znaczną część zabudowy stanowią domy mające ponad 50 lat; większość stanowią domy przedwojenne. Środowisko przyrodnicze tego obszaru nie stwarza korzystnych warunków dla zbyt wielu gatunków zwierząt. Najbogatszą grupą są ptaki, występujące tu stosunkowo licznie, grupą o urozmaiconym gatunkowo składzie. Stałymi mieszkańcami dzielnicy są kawki, częste są sroki i wrony, stale też spotyka się gawrony. W parkach, na skwerach i w wielu ogrodach z drzewami często obecny jest gołąb grzywacz. Tego typu tereny zamieszkuje też kos, zięba i sikory. Te ostatnie oraz szereg innych ptaków śpiewających (pokrzewki, muchołówki) obecne są m.in. na terenach ogrodów działkowych.

Ptakami stosunkowo rozpowszechnionymi jeszcze na terenie dzielnicy są wróble domowe, miejscami występuje też kopciuszek. W rejonie miejskiej zabudowy licznie żyją jerzyki, zwracające na siebie uwagę szybkim lotem całych grup ptaków i charakterystycznym gwizdem. Na terenach ogrodów działkowych liczne są również szpaki, które żerują na drzewach owocowych.

Z innych grup zwierząt występują głównie gatunki typowe dla miejskich warunków: niektóre gryzonie, krety, jeże, ograniczony zestaw typowych dla miasta gatunków stawonogów. Bogaty jest również miejscami świat owadów, z licznymi gatunkami korzystnymi dla środowiska przyrodniczego, jak trzmiele, ważni zapylacze oraz innymi, kłopotliwymi w warunkach miejskich, jak komary, czy szerszenie.

Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego wskazuje ogrody działkowe jako miejsce występowania kuny domowej, a stare opuszczone boisko obok szpitala przy ul. Unii Lubelskiej – dziedziątka. Siedliska te są odnotowane w 1998 roku i od tego czasu nie potwierdzone, jednakże oba miejsca stanowią potencjalne siedlisko wspomnianych wyżej zwierząt.

3.1.8. Walory krajobrazowe, dziedzictwo kulturowe i historyczne

Pod względem krajobrazowym analizowany obszar należy zaliczyć do silnie zurbanizowanych, przekształconych o cechach mniej lub bardziej harmonijnych. Intensywnym procesom urbanizacyjnym podlegał przez okres wielu lat. Dzisiejszy krajobraz to wypadkowa inwestycji budowlanych oraz rozplanowania przestrzennego ulic, a także ich obsadzenia zielenią.

Osiedle Pogodno nie doznało zniszczeń podczas wojny. Tak więc zasób oryginalnej substancji budowlanej nie uległ zasadniczym zmianom. Na parcelach wcześniej niezabudowanych zaczęto wznosić nowe domy od lat 60.

Stan zachowania zabudowy historycznej jest różnorodny, od w pełni utrzymanej pierwotnej architektury, po dewaloryzację na skutek przebudów. W ogólnej architekturze dzielnicy widoczny jest też udział współczesnej zabudowy, występującej właściwie na terenie całego osiedla.

Architektura jest tylko jednym z zasadniczych elementów tworzących walor dzielnicy. Wyjątkowy charakter Pogodna tworzą: przekroje ulic, zieleń ogrodów i przedogródków oraz obsadzenia ulic, charakter zabudowy – wolnostojące budynki mieszkalne – wille – w otoczeniu zieleni.

Regularne obsadzenia zielenią występują przede wszystkim przy głównych ulicach, o odpowiednio szerokich chodnikach, pozwalających na wydzielenie gruntowej nawierzchni pod zieleń. Na węższych uliczkach nie znalazło się miejsce na zieleń przyuliczną. Elementem tworzącym „zielone” wypełnienie ulic są przedogródki oraz tereny zielone na zapleczu zabudowy mieszkaniowej.

Na obszarze opracowania ustala się strefę konserwatorskiej ochrony historycznej struktury przestrzennej obejmującą obszar całego planu, a także strefę rehabilitacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej.

W obszarze opracowania znajduje się wiele obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków, a także obiekty zakwalifikowane do rejestru zabytków. Zostały one wykazane poprzez odpowiednie oznaczenie na rysunku planu.

3.1.9. Zasoby naturalne

W granicach planu nie występują złoża surowców naturalnych.

3.2. Integralność ekologiczna obszaru

Obszar opracowania znajduje się poza siecią istniejących i proponowanych form ochrony przyrody. Ze względu na obecne zainwestowanie oraz liczne bariery antropogeniczne, nie realizowane są tutaj procesy przyrodnicze. Nie występują tu korytarze ekologiczne o znaczeniu lokalnym ani ponadlokalnym, a ponadto teren opracowania nie ma żadnych naturalnych połączeń z korytarzami ekologicznymi oraz obszarami węzłowymi o randze ponadkrajowej, krajowej i regionalnej. Jest objęty Systemem Zieleni Miejskiej.

3.3. Obszary i obiekty chronione

W granicach obszaru objętego opracowaniem nie występują powierzchniowe formy ochrony przyrody w rozumieniu Ustawy o ochronie przyrody. W sąsiedztwie omawianego terenu (około 300 m na północ i 400 m na wschód) znajduje się zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Zespół parków Kasprowicza – Arkoński”

Zagadnienie prawnej ochrony zasobów użytkowych środowiska przyrodniczego dotyczy na obszarze planu ochrony zasobów wód podziemnych. Omawiany teren zlokalizowany jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 122 „Dolina

Kopalna Szczecin” – częściowo w obszarze zwykłej ochrony wód oraz częściowo w obszarze wysokiej ochrony wód zbiornika.

3.4. Zidentyfikowane problemy ochrony środowiska

Na terenie opracowania istnieją następujące problemy ochrony środowiska:

- postępująca degradacja, starzenie się oraz wypadanie gatunków drzew i krzewów – brak systematycznej konserwacji drzew i krzewów, zwłaszcza w nasadzeniach przyulicznych;
- brak optymalnych warunków (mało miejsca) do zdrowego rozwoju obsadzeń przyulicznych, których korzenie często uszkodzają nawierzchnie chodnikowe;
- gęsta zabudowa mieszkaniowa ograniczająca przewietrzanie;
- uciążliwości akustyczne ze strony komunikacji kołowej i tramwajowej
- podwyższone stężenia pyłu zawieszonego PM10.

3.5. Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji planu

Brak realizacji ustaleń planu prawdopodobnie utrzyma istniejący w czasie sporządzania niniejszej prognozy stan środowiska. Tym samym nie dokonają się na omawianym obszarze większe zmiany funkcjonalno – przestrzenne mogące poprawić jakość życia mieszkańców omawianej części Szczecina.

4. Cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planu

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym i sposoby ich uwzględnienia

Planowane przeznaczenie i sposób zagospodarowania terenu w obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego „Pogodno - Reymonta” nie koliduje z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Podstawowym celem uwzględnionym podczas sporządzania planu był trwały, stabilny i zrównoważony rozwój dla osiągnięcia ładu społecznego, ekonomicznego, ekologicznego i przestrzennego.

W miejscowym planie regulowane są te zagadnienia, które zostały wskazane w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i które stanowią przedmiot ustaleń planu.

Ustalenia planu kształtują zagospodarowanie obszaru opracowania, zgodnie z obowiązującym systemem prawnym oraz uwzględniają cele i problemy związane z ochroną środowiska.

5. Analiza i ocena potencjalnego oddziaływania na środowisko

5.1. Powierzchnia ziemi

Na całym obszarze objętym niniejszym opracowaniem, wpływ ustaleń planu nie wystąpi, bądź będzie pomijalny. Omawiany obszar to część osiedla Pogodno, z przewagą historycznej zabudowy mieszkaniowej. Nie przewiduje się zatem, aby realizacja ustaleń planu wiązała się z wystąpieniem znacznych, niekorzystnych oddziaływań na powierzchnię ziemi i jej właściwości. Prognozuje się utrzymanie aktualnie występującego oddziaływania, wynikającego z użytkowania obiektów i infrastruktury.

5.2. Wody powierzchniowe i podziemne

Realizacja analizowanych ustaleń planu nie będzie miała wpływu na stan wód powierzchniowych, gdyż na omawianym terenie nie występują. W związku z historycznymi i już istniejącymi przekształceniami w obrębie Pogodna nie przewiduje się również negatywnych zmian w środowisku wód podziemnych w wyniku wykonania zapisów planu.

5.3. Klimat

Na obszarze opracowania lokalne warunki klimatyczne nie ulegną zmianie, gdyż jest to teren wykazujący małe zróżnicowanie pod względem biotopoklimatycznym. Ogólnie, w skali całego planu, wyróżnione w rozdziale 3.1.4. warunki klimatyczne i bioklimatyczne, pozostaną niezmienione.

5.4. Klimat akustyczny i zanieczyszczenie powietrza

Obszar objęty planem to teren gęstej zabudowy mieszkaniowej. Znajduje się w strefie oddziaływania głównych arterii komunikacyjnych miasta (ul. Mickiewicza, Traugutta, al. Wojska Polskiego), dlatego też emisja hałasu i zanieczyszczeń od komunikacyjnych jest znaczna i oddziałuje na tereny chronione akustycznie istniejące w granicach omawianego terenu. Ze względu na stan istniejący przewiduje się, że klimat akustyczny omawianego obszaru nie ulegnie większym zmianom. Oczekiwana poprawę mogą zapewnić: bardziej ekologiczny transport, organizacja ruchu i remonty nawierzchni, w tym wymiana torowisk. W pewnym zakresie także poprawa izolacyjności akustycznej budynków.

W zapisach planu znalazły się zalecenia, których zastosowanie może przyczynić się do zmniejszenia niekorzystnego oddziaływania zanieczyszczeń powietrza, w tym hałasu, poprzez zastosowanie rozwiązań architektonicznych, konstrukcyjnych lub odpowiednie zagospodarowanie terenu (zieleni urządzona w formie zimozielonych, liściastych krzewów płożących, pnączy i zieleni wysokiej, odpornej na zanieczyszczenia). Ponadto w planie ustalono zachowanie istniejącego obsadzenia ulic, a w przypadku konieczności wycinki drzewa (ze względu na jego zły stan) wymagane nasadzenie uzupełniające przy zachowaniu gatunku. Zieleni przyuliczna jest naturalnym filtrem – pełni funkcje osłonowe, sanitarno-higieniczne, biologiczne oraz estetyczno-dekoracyjne.

Na poprawę jakości powietrza w obszarze planu będą miały również wpływ wszelakie modernizacje instalacji grzewczych w zabudowie mieszkaniowej, jak również używanie paliwa dobrej i sprawdzonej jakości, a także ocieplenie domów, a tym samym zużywanie mniejszej ilości ciepła. Wymienione rozwiązania pozostają poza strefą planistyczną.

5.5. Szata roślinna, świat zwierzęcy, różnorodność biologiczna

Realizacja ustaleń analizowanego planu, ze względu na znaczne antropogeniczne przekształcenie terenu, nie spowoduje znaczących zmian w istniejącej zieleni oraz strukturze gatunkowej zwierząt. Plan nie ustala istotnych zmian przestrzennych i inwestycji, które mogłyby zagrozić znajdującej się tu roślinności oraz bytującym przedstawicielom fauny.

Ustalenia szczegółowe określają minimalny udział powierzchni terenu biologicznie czynnego dla poszczególnych terenów elementarnych (poza terenami dróg). Mimo tego, że obszar objęty granicami planu jest terenem zagospodarowanym, to odznacza się również dość wysokim udziałem szaty roślinnej towarzyszącej zabudowaniom. Z tego względu we wszystkich terenach elementarnych objętych Systemem Zieleni Miejskiej, poza nielicznymi wyjątkami, ustala się minimum 50% powierzchni działki budowlanej przeznaczonej na powierzchnię biologicznie czynną. Wyższy odsetek minimalnej powierzchni biologicznie czynnej (min. 70%) ustala się tam, gdzie teren przeznacza się lub utrzymuje na nim zieleni urządzoną. Na działkach budowlanych, na których powierzchnia biologicznie czynna jest mniejsza niż 50% pow. działki w dniu wejścia w życie planu, zakazuje się zmniejszania powierzchni terenu biologicznie czynnej.

Do korzystnych ustaleń planu należy zaliczyć zapisy wprowadzające bogaty program zieleni (zróżnicowaną gatunkowo zieleni wysoką i niską o charakterze ozdobnym, wypełniającą wszystkie możliwe powierzchnie terenu, w tym także na sztucznie wykonanych lub ukształtowanych miejscach), nakazujące utrzymanie ozdobnego charakteru frontowych części ogrodów przydomowych i przedogródków oraz zakazujące wycinki wartościowego drzewostanu oraz likwidacji innej zieleni stanowiącej element kompozycji zespołu zabudowy lub zespołu zieleni.

W terenach drogowych, tam gdzie to możliwe, realizuje się bogaty program zieleni, a istniejące szpalery drzew ustala się zachować, a w przypadku konieczności wycinki drzewa (ze względu na jego zły stan) wymagane jest nasadzenie uzupełniające przy zachowaniu gatunku. Pojedyncze drzewa w szpalerach wykazują się złym stanem zdrowotnym, wielopniowością, będącymi bezpośrednim zagrożeniem dla zdrowia i życia mieszkańców, a także ich mienia (np. złamanie podczas silniejszych wiatrów osłabionych konarów). Dlatego

też korzystnym wydaje się być ww. zapis mówiący o nasadzeniu uzupełniającym w przypadku wycinki w szpalerach, które niewątpliwie są charakterystycznym elementem tej części Pogodna. Ponadto odpowiednio wykonane cięcia sanitarne i pielęgnacyjne powinny utrzymać w dobrej kondycji szpalery jak i pozostały wartościowy drzewostan.

Zapisy regulujące wprowadzanie, bądź utrzymanie zieleni w terenach elementarnych poza wzrostem bioróżnorodności zapewniają powstanie miejsc występowania, żerowania i rozrodu dla wielu gatunków ptaków i małych ssaków.

5.6. Krajobraz

Krajobraz obszaru objętego opracowaniem należy do przekształconych o charakterze miejskim. Występuje tu głównie zabudowa jednorodzinna, w mniejszym stopniu wielorodzinna, przestrzenne układy ulic i obsadzenia zielenią.

Ustalenia planu wprowadzają strefę konserwatorskiej ochrony historycznej struktury przestrzennej, obejmującą obszar całego planu, w obrębie której występują obszary zawierające układ przestrzenne wyróżniający się wartością historyczną i wysokim stopniem zachowania historycznej kompozycji zespołu zabudowy. W obrębie strefy obowiązują określone planem ustalenia ogólne i szczegółowe mające na celu podtrzymanie istniejącej kompozycji przestrzennej, zabudowy i innych elementów historycznego zagospodarowania.

Na całym terenie planu ustala się strefę rehabilitacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej, obejmującą zabudowę powojenną, zespoły zabudowy historycznej. W obrębie strefy zakłada się tworzenie programów renowacji, określających szczegółowy sposób zagospodarowania terenów, mający na celu podniesienie standardu zabudowy i infrastruktury technicznej.

W planie ustalone zostały zasady zabudowy i zagospodarowania terenów, w sposób zapewniający prawidłowe ukształtowanie przestrzeni, która będzie tworzyć wraz z istniejącym zagospodarowaniem harmonijną całość. Działania te pozwolą na ochronę historycznego układu urbanistycznego części dzielnicy Pogodno.

Realizacja wprowadzonych przez plan ustaleń kompozycji, form zabudowy i sposobu zagospodarowania terenu uniemożliwi wprowadzanie elementów zagospodarowania zakłócających wartościowy układ przestrzenny.

5.7. Zasoby naturalne

W obszarze planu nie występują złoża surowców naturalnych, zatem nie wystąpi oddziaływanie realizacji ustaleń planistycznych na ten składnik środowiska przyrodniczego.

5.8. Zabytki i dobra materialne

Obszar Pogodna, objęty planem, wyróżnia się na tle innych części miasta swoją architekturą, historyczną zabudową i kompozycją, tworząc jej niepowtarzalny walor. W związku z tym w omawianym w niniejszej prognozie planie kluczowe są ustalenia, które mają na celu zachowanie i ochronę bezcennych wartości historycznych,

kulturowych tej części Szczecina. Temu celowi służy zapis ustalający strefę konserwatorskiej ochrony historycznej struktury przestrzennej, obejmującą obszar całego planu, w obrębie której występują obszary zawierające układ przestrzenny wyróżniający się wartością historyczną i wysokim stopniem zachowania historycznej kompozycji zespołu zabudowy. W granicach strefy podlega ochronie:

- a) historyczny układ i rozplanowanie ulic i placów, linie zabudowy i przedogródki,
- b) historyczny charakter wnętrz urbanistycznych wraz z układem zabudowy obrzeżnej, wolno stojącej, bliźniaczej i szeregowej typu willowego na działkach wielkości historycznej, wraz z linią i wysokością zabudowy,
- c) kompozycje obiektów o wartości zabytkowej (eksponowane elewacje, zwieńczenia i dachy obiektów, struktura kubatury, rozmieszczenie, wielkość i proporcja otworów, detal, stolarka, faktura użytych materiałów, zasada kolorystyki),
- d) Park im. Romana Łyczywka przy al. Wojska Polskiego i Skwer Zdrowia przy ul. Ostrowickiej,
- e) plac Jakuba Wujka wraz z kompozycją zespołów i obiektów usytuowanych wokół placu,
- f) historyczne elementy zagospodarowania terenu:
 - nawierzchnie brukowane ul. Kazimierza Przerwy-Tetmajera, ul. Jerzego Bajana, ul. Henryka Siemiradzkiego, ul. Ostrowicka, ul. Ludwika Solskiego,
 - dawny słup ogłoszeniowy przy ul. Ostrowickiej,
- g) istniejąca wysoka zieleń przyuliczna.

Ponadto w obrębie tej strefy znajdują się następujące obiekty wpisane do rejestru zabytków:

- a) Budynek Zakładu dla Głuchoniemych, obecnie szkoła przy ul. Siemiradzkiego 2 (nr rejestru 824, DZ.5130.01.2011.AR z dnia 4.03.2011 r.),
- b) Willa z otoczeniem przy al. Wojska Polskiego 160 (nr rejestru 287, DZ-4200/30/O/2006 z dnia 21.11.2006 r.),
- c) Willa z ogrodem ul. Ludwika Solskiego 3 (nr rejestru 838, DZ-4200/21/O/96 z dnia 3.07.1996 r.).

W strefie konserwatorskiej ochrony historycznej struktury przestrzennej każdy sposób przekształcania zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym lokalizacja nowych obiektów budowlanych, podlega specjalnym rygorom, które będą przeciwdziałać degradacji przestrzeni i zanikowi istniejących wartości kulturowych i historycznych. Ponadto w licznych ustaleniach opisano zasady ochrony historycznej struktury przestrzennej.

W zapisach planu ustalono również strefę VIII ograniczonej ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych, obejmującą tereny wskazane jako obszary występowania zabytków archeologicznych. Na obszarze tej strefy dopuszcza się inwestowanie na zasadach określonych w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Ponadto na obszarze całego planu ustalono strefę rehabilitacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej, obejmującą zabudowę powojenną, zespoły zabudowy historycznej. W obrębie tej strefy zakłada się tworzenie programów renowacji, określających szczegółowy sposób zagospodarowania terenów, mający na celu podniesienie standardu zabudowy i infrastruktury technicznej.

5.9. Zdrowie i warunki życia ludzi

Ustalenia projektu planu nie dopuszczają lokalizacji nowych inwestycji związanych z dodatkową znaczną emisją hałasu i zanieczyszczeń do atmosfery, a także inwestycji stanowiących zagrożenie dla warunków życia i zdrowia ludzi. Istniejącymi aktualnie źródłami zanieczyszczeń i emisji hałasu są przede wszystkim ciągi komunikacyjne, a także ogrzewanie indywidualne. Ze względu na to, iż plan nie wprowadza nowych funkcji, a raczej porządkuje stan istniejący, nie można wykluczyć oddziaływania np. uciążliwości pochodzących od tras komunikacyjnych na lokalną społeczność. Jednakże w celu minimalizacji negatywnych skutków ich sąsiedztwa w planie sformułowano zapis mówiący o tym, że należy przewidzieć rozwiązania architektoniczne, konstrukcyjne lub odpowiednie zagospodarowanie terenu (zieleń urządzona w formie zimozielonych, liściastych krzewów płożących, pnączy i zieleni wysokiej, odpornej na zanieczyszczenia), łagodzące lub eliminujące negatywne skutki sąsiedztwa tras komunikacyjnych dla istniejącej i nowej zabudowy mieszkaniowej lokalizowanej wzdłuż dróg publicznych.

Do innych korzystnych ustaleń, z punktu widzenia warunków życia ludzi, zaliczyć należy zapisy zakazujące lokalizacji:

- 1) obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m²;
- 2) usług związanych z obsługą pojazdów typu: warsztaty samochodowe, blacharskie, lakiernicze, stacje kontroli pojazdów itp.;
- 3) elektrowni wiatrowych poza mikroinstalacjami wykorzystującymi energię wiatru.

Ustalenia planu wykluczają zatem możliwość usytuowania w jego granicach obiektów i usług, które mogłyby wpłynąć niekorzystnie na jakość życia mieszkańców.

Istniejące tereny zieleni, które w planie są utrzymane, stanowią miejsca rekreacji i wypoczynku, głównie dla rodziców z dziećmi. Ponadto ogrody przydomowe, często bardzo estetycznie zaprojektowane oraz przedogródki stanowią pożądaną ozdobę, a tym samym łagodzą swoją obecnością powierzchnie utwardzone i zabudowę kubaturową. Podobną rolę odgrywają w granicach planu szpalerowe nasadzenia wzdłuż dróg. Te elementy zieleni są chronione ustaleniami planu, które nakazują ich zachowanie, a ponadto – w przypadku szpalerów – ich uzupełnienie i odnowę.

Na całym terenie ustala się strefę rehabilitacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej, obejmującą zabudowę powojenną, zespoły zabudowy historycznej. W obrębie strefy zakłada się tworzenie programów renowacji, określających szczegółowy sposób zagospodarowania terenów, mający na celu podniesienie standardu zabudowy i infrastruktury technicznej. Realizacja tego typu zadań w znacznym stopniu poprawi jakość zamieszkania oraz podniesie wartość krajobrazową i historyczną dzielnicy, a tym samym całego miasta.

5.10. Obszar Natura 2000 i jego integralność

Dokumentowany obszar nie został wskazany do szczególnej ochrony w ramach europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000. Realizacja ustaleń planu nie wpłynie na cele i przedmiot ochrony tego obszaru oraz jego integralność.

5.11. Powierzchniowe formy ochrony przyrody

W granicach obszaru objętego opracowaniem nie występują powierzchniowe formy ochrony przyrody, zatem nie wystąpią oddziaływania realizacji ustaleń planu w odniesieniu do szczególnych wartości przyrodniczych.

6. Przewidywane znaczące oddziaływania

6.1. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Rozdział ten wynika z obowiązku wypełnienia zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (art. 51 ust. 2). W niniejszej prognozie, w rozdziale 3.1. *Stan zasobów środowiska*, opisano uwarunkowania przyrodnicze całego obszaru planu „Pogodno - Reymonta”, uwzględniając skalę ocenianego dokumentu, jak również dostępne opracowania przyrodnicze. Ponadto w obowiązujących aktach prawnych, ustawodawca nie sprecyzował pojęcia „znaczące oddziaływanie”. Jedynym aktem, którym można posłużyć się w ocenie oddziaływania przedsięwzięć na środowisko jest Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które określa rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Jednakże należy pamiętać, iż skala miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wymusza jedynie określenie przeznaczenia terenu i jego funkcję. Organ sporządzający plan nie jest w posiadaniu szczegółowych parametrów planowanych zamierzeń, które ujawniane są np. na etapie projektu budowlanego. W prognozach oceniających mpzp analizuje się i ocenia skutki, które mogą wynikać wyłącznie z projektowanego przeznaczenia terenów.

Wobec powyższego, a także ze względu na to, iż na omawianym obszarze nie przewiduje się przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w tym miejscu odstąpiono od zwiększenia szczegółowości opisu stanu środowiska przyrodniczego, jaki umieszczono w przywołanym wyżej rozdziale niniejszej prognozy.

6.2. Identyfikacja znaczących oddziaływań

Biorąc pod uwagę rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, które określa rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, na obszarze planu nie przewiduje się realizacji przedsięwzięć mogących **zawsze znacząco oddziaływać** oraz **potencjalnie znacząco oddziaływać** na środowisko. Przedmiotowy obszar jest obszarem wysoko zurbanizowanym, zagospodarowanym i budowa nowych obiektów dotyczyć będzie niewielkich powierzchniowo obszarów.

Na terenie przedsięwzięcia realizacja ustaleń planu będzie wiązała się z oddziaływaniem na środowisko, w tym:

- Etap budowy bądź przebudowy: oddziaływanie bezpośrednie, krótkoterminowe, odwracalne (wpływ hałasu i zwiększonego zapylenia na człowieka, florę i faunę oraz stan powietrza atmosferycznego, powstawanie odpadów pobudowlanych);
- Etap eksploatacji: oddziaływanie bezpośrednie, długoterminowe (zwiększona emisja zanieczyszczeń).

Każdy inwestor zobowiązany jest respektować wymogi ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i eksploatacji obiektu i jego likwidacji – zobowiązany jest zapewnić funkcjonowanie obiektu w sposób bezpieczny dla środowiska, zdrowia i życia ludzkiego, posiadać wszelkie wymagane prawem pozwolenia i umowy dotyczące korzystania ze środowiska, nadzorować prawidłowe funkcjonowanie urządzeń, zapewnić przestrzeganie przepisów prawa, w tym przepisów z zakresu ochrony środowiska.

W miejscowym planie regulowane są te zagadnienia, które zostały wskazane w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i które stanowią przedmiot ustaleń planu. Plan nie odnosi się i nie może narzucać działań o charakterze technicznym (w znaczeniu stosowanej techniki i technologii), organizacyjnym (funkcjonowania i struktury organizacyjnej podmiotów) i zapobiegawczym.

6.3. Transgraniczne oddziaływania

Zapisy planu uniemożliwiają wprowadzenie zagospodarowania, które mogłoby być źródłem oddziaływania poza granice państwa, w związku z czym nie prognozuje się oddziaływań transgranicznych.

7. Działania zapobiegawcze

7.1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko

Na etapie realizacji ustaleń planu należy zagospodarować przestrzeń analizowanego terenu w sposób minimalizujący niepożądane przekształcenia i zmiany w środowisku już zurbanizowanym (przede wszystkim te, wpływające na jakość życia i zamieszkiwania lokalnej społeczności). W związku z tym zaleca się następujące działania:

- pielęgnacja i konserwacja istniejącej zieleni, uzupełnianie nasadzeń, a zwłaszcza obsadzeń przyulicznych,
- wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań z zakresu ochrony przed hałasem np. ciche nawierzchnie ulic i torowiska, budowa ścieżek rowerowych i ciągów pieszych, usprawnienie funkcjonowania komunikacji zbiorowej, itp.,
- zwiększenie częstotliwości kontroli i monitoringu środowiska przez odpowiednie instytucje w celu zapobiegania degradacji środowiska

przyrodniczego, a także utrzymaniu dobrego stanu aerosanitarnego obszaru mającego wpływ na warunki życia mieszkańców,

- modernizacja instalacji grzewczych w zabudowie mieszkaniowej oraz używanie przez mieszkańców paliwa dobrej i sprawdzonej jakości.

7.2. Rozwiązania mające na celu kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W niniejszej prognozie przyjęto pojęcie kompensacji przyrodniczej w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2013 poz. 1232 z późn. zm.) – zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych. Ponadto w art. 75 ww. ustawy jest napisane, iż wymagany zakres kompensacji przyrodniczej w przypadku przedsięwzięć, dla których była przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (czyli m.in. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego), określa **decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach oraz inne decyzje**, przed wydaniem których została przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Zatem w myśl tej ustawy działania kompensacyjne powinny być podejmowane na etapie realizacji ustaleń omawianego w niniejszej prognozie planu, równocześnie z budową obiektów lub tuż po jej zakończeniu.

Zastosowanie w praktyce ustaleń ekologicznych omawianego planu wraz z rozwiązaniem opisanym w rozdziale 7.1. niniejszej prognozy, powinno utrzymać w dotychczasowym stanie środowisko przyrodniczy omawianego obszaru lub wpłynąć na poprawę niektórych jego składników (np. warunki aerosanitarnie).

8. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w planie

Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg projektowanego planu oraz brak oddziaływań na cele i przedmiot ochrony w obszarze Natura 2000, nie przedstawiono rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

9. Metody analizy skutków realizacji postanowień planu

Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Prezydent miasta w celu oceny aktualności planów miejscowych dokonuje co najmniej raz w czasie kadencji Rady Miasta, analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W tym okresie dokonuje się oceny skutków realizacji ustaleń, między innymi, analizowanego projektu planu w kontekście złożonych wniosków. Możliwość realizacji tych wniosków będzie również uzależniona od skutków realizacji obowiązującego planu na środowisko przyrodnicze i warunki życia mieszkańców. Kontrole i monitoring poszczególnych komponentów środowiska wykonuje się w ramach przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz prawa lokalnego.

10. Podsumowanie i wnioski

Prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska i w ich wzajemnym powiązaniu.

Podstawą do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i przepisy szczególne. Dopuszczone działania i ich skutki przestrzenne, środowiskowe i czasowe muszą być podporządkowane zasadzie zrównoważonego rozwoju. Przy przeznaczaniu terenów na poszczególne funkcje oraz przy określaniu zasad ich zagospodarowaniem, w strukturze wykorzystania terenu, w miarę możliwości zachowane zostały zasady racjonalnej gospodarki zasobami środowiska i prawidłowych warunków życia ludzi. W ustaleniach planu uwzględniono gospodarkę wodną, odprowadzanie ścieków, gospodarkę odpadami, systemy transportowe i komunikację publiczną oraz urządzenie i kształtowanie terenów zieleni.

Wnioski:

1. Realizacja ustaleń planu nie będzie miała znaczącego wpływu na środowisko przyrodnicze i zdrowie ludzi, nie prowadzi do pogorszenia tego stanu.
2. Ustalenia planistyczne utrwalają charakter zabudowy, zachowują historyczny charakter dzielnicy urozmaiconą wartościową zielenią.
3. Środowisko przyrodnicze obszaru opracowania jest przekształcone, zachowało jednak cechy kameralnego osiedla, oferującego dobre warunki życia.
4. W granicach obszaru planu występują gatunki zwierząt typowe dla strefy miejskiej, a wśród flory najcenniejsze są drzewa, które tworzą wartościowe szpalery drzew i rosną w ogrodach przydomowych.
5. Ustalenia planu i wynikające z ich realizacji następstwa będą miały charakter głównie lokalny.

6. Przyjęte rozwiązania planu w zakresie funkcjonalnym i przestrzennym nie naruszają ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin, wyników Waloryzacji przyrodniczej Szczecina i Waloryzacji Przyrodniczej Województwa.

11. Literatura i materiały źródłowe

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy wykorzystano informacje zawarte w niżej wymienionych projektach, dokumentach i opracowaniach:

- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Pogodno - Reymonta” w Szczecinie;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Szczecin, BPPM, Szczecin, 2012 r., Uchwała Nr XVII/470/12 Rady Miasta Szczecin z dnia 26 marca 2012 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru Pogodno – Unii Lubelskiej w Szczecinie, Proeko, Gdańsk, sierpień 2004 r.;
- Waloryzacja przyrodnicza Szczecina, Biuro Konserwacji Przyrody, Szczecin, 1999 r.;
- Waloryzacja Przyrodnicza Województwa Zachodniopomorskiego, Biuro Konserwacji Przyrody, Szczecin, 2010 r.;
- Klimat województwa zachodniopomorskiego, Cz. Koźmiński, B. Michalska, M. Czarnecka – Akademia Rolnicza w Szczecinie, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin, 2007 r.;
- Mapa osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi, Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa, 2017 r.;
- Szczecin stary i nowy, Białecki T., Turek – Kwiatkowska L., Szczecińskie Towarzystwo Kultury, Szczecin 1991;
- Mapa akustyczna miasta Szczecin
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Szczecin na lata 2016-2021
- Program ochrony środowiska miasta Szczecin na lata 2013-2016 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2017-2020.